ONTWIKKELING VAN PROFESSIONELE IDENTITEIT BIJ HUISARTSEN IN OPLEIDING: MATCH EN MISMATCH TIJDENS HET SOCIALISATIEPROCES

Haio: RAMON Elke , U.G.
Promotor: DECAT Peter , U.G.
Praktijkopleider: De Cock Sanne , DERAEVE Liesbeth , VOGELS Caroline

Context: De opleiding tot arts spitst zich vooral toe op het ontwikkelen van verschillende vaardigheden en het verwerven van kennis. Voor het mentale welzijn van een arts wordt het echter belangrijker ook te focussen op het ontwikkelen van een professionele identiteit. Dit onderzoek verdiept zich hierin en wel specifiek voor de groep van huisartsen in opleiding (HAIO's). Er is gekozen voor HAIO's, omdat deze doelgroep amper eerder onderzocht werd in het kader van professionele identiteitsvorming.

Onderzoeksvraag: De doelstelling van deze kwalitatieve studie is de professionele identiteitsvorming beter te begrijpen. Er wordt achterhaald welke match en mismatch HAIO's ervaren tijdens de ontwikkeling van deze professionele identiteit. Ook de factoren die een invloed hebben en copingmechanismen die een rol spelen, worden onderzocht.

Methode: In het eerste deel van deze masterproef wordt een oriënterend literatuurstudie uitgevoerd. Hierbij wordt een theoretisch kader opgesteld over de identiteit en de professionele identiteitsvorming. De match en mismatch tijdens de ontwikkeling van de professionele identiteit en de invloeden hierop worden beschreven. Ten slotte worden ook de copingmechanismen besproken. Uit dit literatuuronderzoek komen verschillende knowledge gaps naar voor, waarop dit onderzoek verder bouwt. In het tweede deel wordt een kwalitatief onderzoek met diepte-interviews uitgevoerd. Er wordt gewerkt aan de hand van semigestructureerde interviews. De interviews worden afgenomen via een topiclijst die wordt opgesteld op basis van de resultaten van het oriënterend onderzoek. Ze worden opgenomen, getranscribeerd en verwerkt. Hierna worden hypotheses geformuleerd. Er worden zes HAIO's geïnterviewd. Deze HAIO's bevinden zich in verschillende periodes van hun stagetraject dat kan bestaan uit verschillende eerstelijnspraktijkvormen of ziekenhuisstages. Zo wordt een diverser beeld geschetst.

Resultaten: Het socialisatieproces is de overgang van de bestaande persoonlijke identiteit tot de nieuwe persoonlijke en professionele identiteit. Er bestaan verschillende dilemma's of conflicten tijdens het socialisatieproces van HAIO's. Niet alle HAIO's ervaren echter dezelfde dilemma's. Ook zijn er die nog niet beschreven zijn en als een interessante aanvulling kunnen worden beschouwd. Opmerkelijke nieuwe dilemma's zijn COVID pandemie versus niet COVID pandemie, onzekerheid die eigen is aan het beroep versus zekerheid willen en patiënten helpen versus grenzen stellen. Tijdens het socialisatieproces ervaren HAIO's ook veel overeenkomsten met hun identiteit. In de loop van de opleiding kan een mismatch overgaan naar een match. Een mismatch zorgt voor een negatief effect op het welbevinden van HAIO's. Omgekeerd zorgt een match voor een positief effect. Verschillende factoren beïnvloeden het socialisatieproces. Uit de interviews komen zowel persoonsgebonden factoren, omgevingsfactoren, opleidingsgebonden factoren als maatschappelijke factoren aan bod. De meeste HAIO's gebruiken copingmechanismen om de conflicten of mismatchen die ze ervaren te verminderen. Copingmechanismen veranderen tijdens het ontwikkelen van de professionele identiteit.

Conclusie: Uit de resultaten komen verschillende belangrijke aandachtspunten aan bod. Dit biedt

een ruimer inzicht in de problemen en noden van HAIO’s tijdens het socialisatieproces. Dit onderzoek draagt ook bij om de vorming van een professionele identiteit bij HAIO’s beter te begrijpen. Deze inzichten en aanvullende kennis kunnen gebruikt worden om HAIO’s beter te ondersteunen en te begeleiden bij hun opleiding tot huisarts.